

že koli, ker še Bolgarija ni samosvoja, ampak še nekam pod tursko oblastjo. Če gre za ime, je to resnica. — V Atenah, glavnem mestu Grčije, poroči se kraljevič Aleksander s prusko princesinjo Viktorijo dne 27. oktobra in bode v pričo tudi nje brat, cesar Viljem. — Novi kralj v Abesiniji, Menelik, prejme na gori Madagaši kraljevo krono iz rok nadškofa in misli, da si pridobi s tem tudi tiste kraje, v katerih še ne marajo doslej za-nj. Mož ne misli slabo. — V Ameriki si ljudstvo voli sodnike, ali to bojda ni dobro, kajti tako pride marsikateri človek do te časti, pa zasluži, da pride sam — pred sodnika. Vsled tega namerava sedaj vlada sama, vsaj v „zjedinjenih državah“, vzeti to oblast, izvoljenje sodnikov, v svoje roke.

Za poduk in kratek čas.

Škofija in nadduhovnja Ptujška.

(Dalje.)

Njemu je l. 1471. sledil

16. Tomaž Meruli.¹⁾ O njegovem času so se na slov. Štajarskem vršili važni dogodki, vsled katerih je Ptuj dobil necega gospodarja.

V borbi med cesarjem Friderikom III. in Ogerskim kraljem Matjažem prihrul je namreč vsled prošnje odstavljenega Solnograškega nadškofa Bernarda slednji z mnogobrojnimi trumami l. 1479. na slov. Štajar ter se je polastil vseh Solnograških mest in trgov. Čez Ptuj in Radgono postavil je kot glavarja svojega izvrstnega vojskovodjo Jakoba Cekelja, kateremu je pozneje daroval Borl (1488) in Ormož (1489.) Ko pa je kralj Matjaž dne 6. aprila l. 1490. na Dunaji umrl, prestopil je Jakob Cekelj k cesarju izročivši mu Ptuj in Radgono, za kar ga je vladar povzdignil v viteški stan ter mu daroval Ormož in Borl.

Jakob Cekelj, začetnik plemenite rodovine na slov. Štajarskem, je umrl v Soboti na Prekmurskem dne 27. avg. l. 1504. in je bil pokopan pri frančiškanih v Ormožu, kjer je imel lep grobni spominek z napisom:

„Sepultura Jakobi Zekel de Kewend, de Ormosd, et D. Margarithae de Zeech, coniugis et liberorum. Obiit vigesima septima die Augusti Anno Domini MDIII.“²⁾

Vsled ovih dogodkov je bilo mesto Ptuj nekaj časa v oblasti Ogrov, a l. 1491. prišlo je zopet v last cesarju Maksimilijanu, ki ga je l. 1511. prepustil zopet Solnograškemu nadškofu.

Župnik Tomaž Meruli je l. 1487. dal na pokopališču pri cerkvi postaviti kapelo sv.

Mihaela,¹⁾ l. 1489. pa je od Petra Buthe-a, komornika kralja Matjaža, prejel za mestno cerkev sv. Jurija v dar dragocen kelih, ki je po poročilu Povodnovem²⁾ imel sledeči napis: „Arma Petri Buthaei, cammerarii Mathiae regis Hungariae 1489.“

Njegov naslednik je najbrž bil

17. Janez Kerrer, bivši kantor cesarjev. Župnikom v Ptuj imenovan je bil od cesarja Maksimilijana I. v četrtek po nedelji „Quasimodo geniti“ (10. apr.) l. 1494. v „Füssen“.³⁾ Kako dolgo da je v Ptuj služboval, nam ni znano, le toliko vemo, da mu je kot župnik Ptujski sledil

18. Alež Daniel, ki pa je že l. 1499. umrl. Kot naslednika je cesar Maksimilijan I. presentiral dne 6. novembra l. 1499. v Inomostu⁴⁾ Andreja Egker-ja.

Smešnica 39. Tri leta je preteklo, odkar sta bila mož in žena. „Mož“, vpraša v tem žena, „kaj ti je dopadlo na meni, ko si se odločil za-me?“ „Ja“, odvrne mož „ljubi Bog, ko bi to le vedel!“

Razne stvari.

(Shod volilcev) bode v nedeljo, dne 29. t. m. ob 3. uri popoldne pri sv. Juriji na Ščavnici v prostorijah g. Franca Vaupotiča in bode poslanec g. dr. Gregorec poročal o drž. zboru.

(Zborovanje.) Kat. polit. društvo „Sloga“ v Ormoži ima dnes, dne 26. sept. svoj redni občni zbor ter bode č. g. dr. Lav. Gregorec, dr. poslanec, poročal o svojem delovanju v drž. zboru.

(Pri volilnem shodu) v Šmariji pri Jelšah se je sklenila resolucija, naj se naprosi vlada, da napravi drž. trsovnico za odgojevanje ameriških trsov.

(Na bogoslovju) v Mariboru se začne novo šolsko leto, dne 1. oktobra ob 5. uri popoldne z duhovnimi vajami.

(Razstava cerkvene obleke) je preložena na nedeljo sv. rožnega venca, dne 6. oktobra 1889.

Odbor družbe vednega češčenja.

(V okrajni zastop Šoštanjski) volili so včeraj, dne 25. t. m. velikoposestniki, ter so bili narodni kandidatje izvoljeni enoglasno, čeravno si je nek laški Celjan silno pete brusil.

¹⁾ Dr. Hönisch v „Tagespost“ 1863. V nekem starem opisu Ptujске cerkve, ki se v knezoškofjskem arhivu v Mariboru nahaja, pa je čitati, da je kapelo sv. Mihaela postavil in posvetil l. 1495. Solnograški nadškof Lenart.

²⁾ Bürgerliches Lesobuch, 126. (Rokopis v Ptujski prostiji.)

³⁾ Arch. F. K. 8st. Gesch. II., 502., Mittheil. XI., 259. in Muchar, VIII., 183.

⁴⁾ Izvirna listina na pergamentu v knezošk. arhivu v Mariboru.

¹⁾ Schmutz, hist. top. Lexicon, III., 122.

²⁾ Stadl, Ehren-Spiegel v oddelku „Zackel“.

(Imenovanje.) Na kaznilnici v Mariboru je dobil g. Fr. Medic, doslej nadučitelj v Lukovci pri Krškem, mesto I. c. kr. učitelja, g. Tribnik, učitelj na Hajdinji, mesto II. c. kr. učitelja in g. Fr. Praprotnik, nadučitelj pri M. D. v Puščavi, postal je nadučitelj v Mozirji.

(Duhovne vaje za šol. učiteljice.) Ravno izvemo, da se bodo — letos že drugokrat — v Gradci pri sestrah od presv. srca Jezusovega od 5.—7. oktobra obhajale duhovne vaje za šolske učiteljice. Učiteljice, ki se želé vdeležiti te pobožnosti, naj se prej ko prej nazonijo „bei der Vorstehung des Ordenshauses der Frauen vom heiligsten Herzen Jesu in Graz“.

(Občni zbor.) Posojilnica v Šoštanji ima v nedeljo, dne 29. t. m. izvanredni občni zbor ob 10. uri predpoludne. Dnevni red: Razdelitev čistega dobička od leta 1888. Ko bi k občenemu zboru ne došlo zadostno število udov tako, da bi bil sklepčen, vrši se drugi občni zbor ravno tisti dan ob 11. uri predpoludne. Posojilnica v Šoštanji dne 22. sept. 1889.

Ravnateljstvo.

(Slov. čitalnica) v Mariboru ima dne 29. septembra, 27. oktobra, 17. novembra, 1. in 15. decembra t. l. „večere“ ali shode, v katerih je petje in predavanje na vzporedju. Vsak četrtek bodo pevske vaje in od dne 15. oktobra naprej bode vsak torek streljanje na tarčo. Poleg tega pa še ima odbor marsikatero drugo zabavo v zimskem času v pripravi.

(Molitev na čast sv. Jožefu), katera se meseca oktobra po povelji sv. Očeta moli, dobiva se v tiskarni sv. Cirila; iztis velja 1 kr.

(Sv. misijon) obhaja se pri sv. Kuni gundi blizu Maribora. Vodijo ga č. oo. lazaristi iz Celja in se ga, kolikor slišimo, vdeležuje ljudstvo v obilnem številu.

(Snega) vidi se dnes iz Maribora že na vrhu Pohorja in Kozjaka. V noči pa je bila huda nevihta, med grmenjem in bliskanjem je torej sneg padal na zemljo, ne da se je ta že dovolj pripravila za-nj.

(„Slovenska čitanka“) prišla je v tiskarni družbe sv. Mohorja, za prvi razred srednjih šol na svetlo. Sestavil in izdal jo je dr. Jakob Sket, c. kr. profesor v Celovci in kakor sodimo, bode dobra pripomoč pri poučevanju. Jasno pa nam ni, zakaj se pravi, „prvi zvezek“, ali še pride mar drugi zvezek in to koj za prvi razred.

(Oskrbovalna vzprejetišča), t. j. hiše, kjer bodo stanovanje in živež dobivali potniki, odprli bodo meseca oktobra. Potnikom je s to uravnavo prepovedano beračiti po hišah. V oskrbovalnicah bodo dobivali živež le tisti potniki, ki so prvlje opravili kakšno delo. V vzprejetišču se ne sme nikdo muditi več kakor 18 ur.

(Zagrizenost) Kakor se nam javlja, piše nekdo v „D. Ztg.“ strastno in zaničljivo o slov. dečkih, ki se učé v tako zvanem (sic!) slov. oddelku I. razreda na c. kr. gimnaziji v Mariboru. Kaže pa se bojda po mestu že tudi s prstom na pisca in vsak kmalu skorej nehoté vsklikne: Glej ga, to pa je ta strastni — mazač!

(Umrla) je danes pri sv. Petru blizu Maribora spoštovana g. Marija Glaser, sestra in dolgoletna oskrbnica preč. g. kanonika Marka Glaser-ja. Pogreb bode v soboto predpoldne.

(Duhovske spremembe.) Č. g. Kaspar Lesjak, župnik v Kostivnici, je umrl dne 20. septembra v 67. letu svoje dobe. Oskrbnik župnije pa je postal tamošnji kaplan č. g. Ivan Kozinc. Kaplanija ostane za čas prazna.

Loterijne številke:

V Trstu 21. sept. 1889:	87, 23, 29, 84, 81
V Lincu „ „	15, 68, 70, 53, 74

Poslano.

Pozdrav in zahvala.

Vsem prijateljem in znancem duhovskega in posvetnega stana, kliče podpisani bivši 12 let kaplan v Ptui srčni pozdrav in z Bogom! Na svidenje! P. n. udom „Narodne Ptujске čitalnice“, katere ud podpisani je 12 let bil in uvek bode ostal, pa izreka srčno zahvalo za prelepo „slovo“, katero so mu v prostorih „Narodnega doma“ dne 2. sept. 1889 na večer priredili. Hvala! Živili!

O. Stanislav Prus,

kaplan in katehet mestnih in ljudskih šol v Neunkirchen na Doljno-Avstrijskem.

Gosp. G. PICCOLI-ju,
tiskarju v Ljubljani.

Vinice na Dolenjskem,
dne 12. jan. 1889.

Blagovolite mi poslati dvanajst steklenic Vaše esence za želodec.

Pohvalno omenjam, da je bila raba lani poslanih 36 steklenic izvrstna. Bolniki raznih vrst so vživali esenco z najboljšim vspehom. Neka bolnica je bila že za smrt bolna, vsi so mislili, da mora v malih urah umreti; toda komaj je zavžila nekaj kapljic esence, pa je že okrevala in čez nekoliko ur popolnoma ozdravela — med tem, da je bila poprej več dni že skoro na smrtni postelji. Esenca se tedaj zaradi njenega izvrstnega vpliva sama najbolje priporočuje.

Z odličnim spoštovanjem

9-12 Jurij König, župnik.